LIGJ
Nr.9290, datë 7.10.2004

PËR PRODUKTET E NDËRTIMIT

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

Ky ligj përcakton kushtet e përdorimit të produkteve të ndërtimit, pranimin e miratimeve teknike për këto produkte, vlerësimin dhe vërtetimin e konformitetit me kërkesat themelore, si dhe rregullon hedhjen në treg të produkteve të ndërtimit, kryerjen e mbikëqyrjes së tregut dhe zbatimin e procedurave të veçanta për njohjen e tyre.

Neni 2
Fusha e zbatimit

Ky ligj zbatohet për ato produkte ndërtimi që plotësojnë kërkesat themelore, të përcaktuara në nenin 4 të këtij ligji, dhe nuk zbatohet për produktet që nuk plotësojnë specifikimet teknike që u referohen neneve 5, 6 e 7 të këtij ligji.

KREU II
PËRKUFIZIMET DHE KËRKESAT THEMELORE TË PRODUKTIT TË NDËRTIMIT

Neni 3
Përkufizime

Në kuptim të këtij ligji, termat e mëposhtëm nënkuptojnë:
1. "Produkt ndërtimi” është çdo produkt, i prodhuar për t’u përdorur, në mënyrë të përhershme, në punimet e ndërtimit.
2. "Punime ndërtimi" janë punimet e ndërtimit në ndërtesa, në objekte publike, në vepra industriale, të infrastrukturës dhe në objekte të tjera.
3. "Hedhja në treg" është një produkt ndërtimi i përshtatshëm për përdorim në Republikën e Shqipërisë.
4. "Specifikime teknike" janë standardet, miratimet teknike dhe rregullat teknike shqiptare, sipas neneve 5, 6 e 7 të këtij ligji.

5. "Standard shqiptar" është standardi i miratuar nga organizmi shqiptar i standardizimit.
6. "Standard i harmonizuar" është standardi i miratuar nga Organizata Europiane e Standardizimit dhe i botuar në "Gazetën zyrtare" të Komunitetit Europian.
7. "Miratim teknik shqiptar" është miratimi teknik i një produkti ndërtimi, i dhënë nga organi miratues përkatës shqiptar.
8. "Organ miratues" është organi përgjegjës që jep miratimet teknike shqiptare.
9. "Ministër" është ministri që mbulon fushën e ndërtimit dhe të prodhimit të materialeve të ndërtimit.
10. "Produkt i vogël ndërtimi" është një produkt ndërtimi, i cili luan një rol të vogël në raport me shëndetin dhe sigurinë.
11. "Rregull teknologjik i pranuar" është dispozita teknike, e cila, sipas ekspertëve, reflekton gjendjen e teknologjisë.
12. "Organ certifikimi" është organi që vërteton konformitetin e produkteve të ndërtimit ose të një sistemi, për mbikëqyrjen dhe kontrollin e prodhimit.
13. "Organ inspektimi" është organi që vlerëson dhe rekomandon metodat e kontrollit të cilësisë e të seleksionimit të produkteve të ndërtimit, të prodhuara dhe të përdorura nga prodhuesi.
14. "Laborator testimi" është organi që mat, ekzaminon, teston, kalibron ose përcakton karakteristikat apo cilësinë e materialeve a të produkteve të ndërtimit.
15. "Vlerësim konformiteti" është çdo veprimtari, e drejtpërdrejtë ose e tërthortë, që përcakton nëse është plotësuar tërësia e kërkesave teknike të dokumentacionit përkatës.
16. "Vërtetim konformiteti" është pranimi paraprak i përputhshmërisë së produktit me kërkesat teknike.

Neni 4
Kërkesat themelore

Kërkesat themelore të punimeve të ndërtimit, të cilat përcaktohen në rregulloret përkatëse e që duhet të plotësohen nga produktet, duke ruajtur karakteristikat kryesore, janë:
a) rezistenca dhe qëndrueshmëria. mekanike;
b) siguria në rast zjarri;
c) higjiena, shëndeti dhe mjedisi;
ç) siguria në përdorim;
d) mbrojtja nga zhurmat;
dh) kursimi i energjisë dhe ruajtja e ngrohtësisë.

KREU III
HEDHJA NË TREG E PRODUKTIT TË NDËRTIMIT

Neni 5
Hedhja në treg

Produkti i ndërtimit hidhet në treg kur është i përshtatshëm për përdorimin e synuar dhe përmbush kërkesat themelore, të përcaktuara në nenin 4 të këtij ligji.

Neni 6

Standardet e adaptuara

Produkti është i përshtatshëm kur plotëson karakteristikat kryesore për përdorimin e synuar dhe hidhet në treg kur është në përputhje me standardet shqiptare të harmonizuara, të adoptuara nga standardet përkatëse europiane.

Neni 7
Standardet shqiptare

Kur nuk ekzistojnë standardet shqiptare, të përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji, produkti i ndërtimit hidhet në treg nëse është në konformitet me:
a) standardet shqiptare;
b) rregullat teknike shqiptare;
c) miratimet teknike shqiptare, në përputhje me nenet 11, 12 dhe 13 të këtij ligji.

Neni 8
Vlerësimi i konformitetit

Kur produkti i ndërtimit nuk i plotëson, tërësisht ose pjesërisht, kërkesat e nenit 6 apo të nenit 7, hidhet në treg vetëm nëse prodhuesi zbaton procedurat e vlerësimit të konformitetit, të përcaktuara në pikën 1 të nenit 17 të këtij ligji. Në këtë rast, deklarimi i konformitetit bazohet në testin fillestar të produktit, të kryer nga një laborator i miratuar testimi.

Neni 9
Hedhja në treg e produktit të vogël

1. Një produkt i vogël ndërtimi hidhet në treg pas deklarimit me shkrim të prodhuesit se ka zbatuar rregullin teknologjik të pranuar.
2. Deklarimi i prodhuesit është i vlefshëm kur produkti plotëson kriteret e përcaktuara nga standardet shqiptare për konformitetin.

Neni 10
Kërkesa e konformitetit

Ministri kërkon vlerësimin e konformitetit të produktit të ndërtimit për vendosjen e markës së konformitetit, me anë të së cilës prodhuesi ose përfaqësuesi i tij konfirmon, para se produkti të hidhet në treg, se ky produkt është prodhuar në përputhje me standardet.

KREU IV
MIRATIMI TEKNIK DHE ORGANI MIRATUES

Neni 11
Miratimi teknik

1. Miratimi teknik shqiptar i produktit të ndërtimit jepet nga organi miratues, i cili vërteton se ky produkt është i përshtatshëm për përdorimin e synuar. Miratimi teknik jepet për një periudhë 5-vjeçare, me të drejtë rizgjatjeje edhe për 5 vjet të tjera.
2. Miratimi teknik shqiptar për një produkt ndërtimi mbështetet në ekzaminimet, provat dhe vlerësimet, sipas kërkesave themelore për punimet e ndërtimit.
3. Miratimi teknik shqiptar i jepet një produkti ndërtimi të veçantë vetëm nga një organ miratues, i autorizuar nga ministri.

Neni 12
Kritere për miratimin teknik

1. Organi miratues jep miratimin teknik shqiptar vetëm për një produkt ndërtimi, kur:
a) nuk ka as standard shqiptar dhe as rregull teknik shqiptar, sipas nenit 7 të këtij ligji;
b) ndryshon dukshëm nga një standard shqiptar ose rregull teknik shqiptar.
2. Për rishikimin e një miratimi teknik shqiptar zbatohen të njëjtat rregulla si për dhënien e tij. Kërkesa për miratim mund të paraqitet po tek ai organ miratues, që ka dhënë miratimin e parë.
3. Miratimi teknik shqiptar i dhënë anulohet nëse organi miratues vihet në dijeni nga organet e kontrollit se produkti i ndërtimit nuk është më i përshtatshëm për përdorimin e synuar dhe se nuk plotëson standardet shqiptare të përcaktuara në nenin 7 të këtij ligji.

Neni 13
Kërkesa për miratimin teknik

1. Kërkesa për miratimin teknik shqiptar të produktit të ndërtimit mund të bëhet nga prodhuesi ose përfaqësuesi i tij, por pasi të ketë deklaruar se nuk ka bërë një kërkesë të njëjtë në organe të tjera miratuese.
2. Kërkesa e prodhuesit përmban përshkrimin e produktit të ndërtimit, specifikimet, projektet dhe rezultatet e provave, që përcaktojnë produktin dhe përdorimin e tij të synuar, si dhe vendet ku ai do të shpërndahet.
3. Prodhuesi, para se të bëjë kërkesën për miratim, ka të drejtë të kërkojë nga organi miratues të dhëna për:
a) procedurën e dhënies së miratimit teknik shqiptar;
b) përfundimin e afatit për realizimin e procedurës;
c) koston dhe mënyrën e pagesës.
4. Ministri përcakton kriteret për procedurat e dhënies, të zgjatjes, të rishikimit dhe të anulimit të miratimit teknik shqiptar.
5. Organi miratues, kur e sheh të nevojshme, i kërkon prodhuesit ose përfaqësuesit të tij dokumente shtesë, rezultate të reja provash, llogaritje ose të dhëna të tjera, për të bërë të mundur vlerësimin e produktit. Organi miratues garanton ruajtjen e sekretit për të gjitha të dhënat e marra gjatë procedurës.

KREU V
VLERËSIMI E VËRTETIMI I KONFORMITETIT
ME KËRKESAT E SPECIFIKIMEVE TEKNIKE

Neni 14
Vërtetimi i konformitetit

1. Prodhuesi është përgjegjës për vërtetimin e konformitetit të një produkti ndërtimi me kërkesat teknike. Para vërtetimit të konformitetit, përdorimi i tij do të përcaktohet nga provat, kontrolli ose metoda të tjera të vlerësimit të konformitetit. Procedurat e vlerësimit dhe të vërtetimit të konformitetit, të vëna kusht në specifikimet teknike, kryhen nga vetë prodhuesi ose në bashkëpunim me organin e caktuar për vërtetimin e konformitetit.
2. Organet e caktuara për vërtetimin e konformitetit, sipas pikës 1 të këtij neni, janë organi i certifikimit, organi i inspektimit ose laboratori i testimit, që mund të jenë organizma publikë ose privatë, të përcaktuara sipas nenit 5 të ligjit nr. 9097, datë 3.7.2003 "Për vlerësimin e konformitetit".

Neni 15
Metodat e kontrollit të konformitetit

1. Për vërtetimin e konformitetit të produkteve të ndërtimit, në përputhje me specifikimet teknike, përdoren metodat e mëposhtme:
a) kontrolli fillestar i fabrikës dhe kontrolli fillestar i prodhimit në fabrikë nga një ekip i miratuar;
b) vënia në provë kontrolli e mostrave të marra në fabrikë, në përputhje me një provë të paracaktuar nga prodhuesi ose ekipi i miratuar;
c) vënia në provë e mostrave të marra nga një sasi e përgatitur për lëvrim, në tregun e hapur ose në një objekt, nga prodhuesi ose ekipi i miratuar;
ç) mbikëqyrja, gjykimi dhe vlerësimi i vazhdueshëm i kontrollit të prodhimit në fabrikë nga një ekip i miratuar.
2. Kontrolli i prodhimit në fabrikë, sipas pikës 1 të këtij neni, duhet të jetë një kontroll i përhershëm, i brendshëm i prodhimit nga prodhuesi. Të gjitha elementet, kërkesat dhe mënyrat e përdorura nga prodhuesi për kontrollin e prodhimit në fabrikë, dokumentohen, në mënyrë sistematike, në formën e politikave dhe të procedurave të shkruara.
3. Metodat e përdorura për vërtetimin e konformitetit të produkteve të ndërtimit, sipas pikës 1 të këtij neni, varen nga kërkesat teknike për produktin ose për familje të veçanta të produkteve të ndërtimit.

Neni 16
Kriteret e vërtetimit të konformitetit

1. Vërtetimi i konformitetit të produktit të ndërtimit nënkupton që:
a) prodhuesi i një produkti ndërtimi ka një sistem kontrolli të prodhimit në fabrikë, prej të cilit sigurohet se prodhimi është në konformitet me specifikimet teknike;
b) përveç sistemit të kontrollit në fabrikë, për një produkt të veçantë ndërtimi, të përcaktuar në specifikimet përkatëse teknike, është miratuar një organ certifikimi për vlerësimin dhe mbikëqyrjen e kontrollit të prodhimit ose të vetë produktit.
2. Përcaktimi i procedurave, sipas pikës 1 të këtij neni, varet nga:
a) lloji i produktit të ndërtimit;

b) rëndësia e produktit, në raport me kërkesat themelore për punimet e ndërtimit;
c) rezultatet e ndryshme të karakteristikave të produktit për qëndrueshmërinë e tij;
ç) ndjeshmëria ndaj defekteve gjatë prodhimit.

Neni 17
Procedurat e vlerësimit të konformitetit

1. Procedurat e vlerësimit të konformitetit të produktit mbështeten:
a) në deklaratën e konformitetit, të bërë nga prodhuesi ose përfaqësuesi i tij;
b) në certifikatën e konformitetit për sistemin e kontrollit dhe të mbikëqyrjes së prodhimit ose për produktin, të lëshuar nga një organ certifikimi.
2. Nëse një organ certifikimi lëshon certifikatën e konformitetit për sistemin e kontrollit dhe të mbikëqyrjes së prodhimit, prodhuesi ose përfaqësuesi i tij bën një deklaratë konformiteti për produktin e ndërtimit, në mbështetje të kësaj certifikate.
3. Për një prodhim të veçantë (ose jashtë serie), deklarata e konformitetit bazohet në vënien në provë të mostrës së produktit të ndërtimit dhe në kontrollin e këtij produkti në fabrikë.

Neni 18
Marka e konformitetit

1. Pasi është shpallur dokumenti i konformitetit, prodhuesi ose përfaqësuesi i tij vendos markën e konformitetit te produkti i ndërtimit.
2. Nuk mund të vendoset një markë konformiteti ose shenjë tjetër, e ngjashme me të, që mund të krijojë pështjellim në treg ose mashtrim të konsumatorit, te një produkt ndërtimi, që nuk është i përshtatshëm për përdorimin e synuar ose për të cilin marka e konformitetit nuk është miratuar.

Neni 19
Përgjegjësitë e organit të certifikimit

1. Prodhuesi i materialeve të ndërtimit mund të angazhojë një organ certifikimi në procedurat e vlerësimit të konformitetit vetëm nëse ky organ ka autorizim, që vërteton aftësinë dhe përgjegjësinë e nevojshme për kryerjen e certifikimit të konformitetit, me rregullat dhe procedurat e caktuara. Produktet, të cilat janë brenda përgjegjësisë së organit të certifikimit, cilësohen në autorizim.
2. Detyrat e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni kryhen nga organi i certifikimit, i cili mund t'ia caktojë një ose më shumë nga këto detyra edhe organeve të inspektimit ose laboratorëve të testimit.

KREU VI
MBIKËQYRJA E TREGUT

Neni 20
Organi i inspektimit të produktit

1. Organi i inspektimit për përmbushjen e kërkesave të këtij ligji dhe të akteve të dala në zbatim të tij, për produktet e ndërtimit që hidhen në treg, është Policia e Ndërtimit.
2. Policia e Ndërtimit, përveç zbatimit të masave që rrjedhin prej akteve të veçanta, ushtron edhe këto përgjegjësi:
a) kërkon nga furnizuesi të paraqesë të gjitha të dhënat e nevojshme dhe dokumentet e dala për konformitetin, për produktet e ndërtimit;
b) kryen ekzaminimet e nevojshme dhe provat për produktet e ndërtimit, në përputhje me konformitetin, sipas specifikimeve teknike;
c) merr mostra të produkteve të ndërtimit për testim;
ç) urdhëron tërheqjen e dokumenteve të konformitetit në rastin e moskonformitetit të produkteve të ndërtimit;
d) ndalon hedhjen në treg të produkteve të ndërtimit në rast moskonformiteti;
dh) ndalon përkohësisht, deri në kryerjen e ekzaminimeve ose të provave, çdo furnizim, ofertë ose ekspozim të produkteve të ndërtimit, kur dyshohet se këto produkte nuk janë në përputhje me rregullat;
e) urdhëron zhdukjen e produkteve të ndërtimit në rast moskonformiteti kur ky është thelbësor për mbrojtjen e shëndetit dhe të jetës së njerëzve.

Neni 21
Përballimi i kostove të procedurave të inspektimit

1. Kostot e procedurave të inspektimit, kostot e analizave, të shpenzimeve ditore, udhëtimeve dhe të shpenzimeve të tjera, të bëra për procedurat e paraqitura, përballohen nga vetë personi, kur ato janë në disfavor të tij.
2. Ankimi kundër vendimeve të marra në përputhje me pikën 2 të nenit 20, nuk e pezullon zbatimin e tyre.

Neni 22
Procedura të veçanta

1. Në mungesë të specifikimeve teknike të produktit të ndërtimit, organi i përcaktuar në nenin 5 të ligjit nr.9097, datë 3.7.2003 "Për vlerësimin e konformitetit", vlerëson nëse produkti është në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi.
2. Njohja e deklarimeve dhe e miratimeve të sistemeve të huaja bëhet në përputhje me nenin 8 të ligjit nr.9097, datë 3.7.2003 "Për vlerësimin e konformitetit".

KREU VII
SANKSIONET DHE MOSMARRËVESHJET

Neni 23
Sanksionet

1. Në kuptim të këtij ligji, kur shkeljet nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen si më poshtë:
a) personi juridik gjobitet me 100 000 deri në 1 000 000 lekë kur:
i) hedh në treg një produkt ndërtimi në kundërshtim me nenet 5, 6, 7 e 8 të këtij ligji;
ii) bën një deklaratë për pranimin e produktit të ndërtimit në kundërshtim me nenin 9 të këtij ligji;
iii) jep një miratim teknik shqiptar në kundërshtim me nenet 11, 12 dhe 13 të këtij ligji;
iv) nuk vendos markën e konformitetit në produktin e ndërtimit, në përputhje me pikën 1 të nenit 18 të këtij ligji;
v) në kundërshtim me pikën 2 të nenit 18, vendos në produktin e ndërtimit një markë konformiteti ose çdo markë tjetër, të ngjashme me një markë tjetër ekzistuese, që krijon pështjellim në treg ose mashtron konsumatorin;
vi) miraton një organ certifikimi për vërtetimin e konformitetit në kundërshtim me nenin 19 të këtij ligji;
vii) në kundërshtim me nenin 20 të këtij ligji, nuk vepron në përputhje me vendimet e strukturave përkatëse;
b) personi fizik gjobitet me 50 000 deri në 500 000 lekë për të njëjtat kundërvajtje të përmendura në shkronjën "a" të këtij neni.
2. Gjobat vendosen dhe vilen nga Policia e Ndërtimit.
3. Për ankim ndaj vendimeve të Policisë së Ndërtimit zbatohen dispozitat e parashikuara në nenin 17 të ligjit nr.8402, datë 10.9.1998 "Për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit".

Neni 24
Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Mosmarrëveshjet për procedurat e vlerësimit të konformitetit zgjidhen në përputhje me nenin 9 të ligjit nr.9097, datë 3.7.2003 "Për vlerësimin e konformitetit".

KREU VIII
DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 25
Nxjerrja e akteve nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 4 e 7 të këtij ligji.
2. Ngarkohet ministri, që mbulon fushën e ndërtimit dhe të prodhimit të produkteve të ndërtimit, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 19 e 26 të këtij ligji.

Neni 26
Dispozitë kalimtare

Derisa të miratohen aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji, zbatohen ligji dhe aktet nënligjore në fuqi.

Neni 27
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4377, datë 7.10.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu